

**ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 2018
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1.

Τότε ο νεαρός, επειδή είχε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του και επειδή παρακινήθηκε από την επιθυμία για μάχη, παρά τη διαταγή του υπάτου, όρμησε στον αγώνα και γενναιότερος από τον εχθρό, τον διαπέρασε με το δόρυ του και (τον) απογύμνωσε από τα όπλα. Αμέσως, οι εχθροί ζήτησαν τη σωτηρία στη φυγή. Αλλά ο ύπατος, όταν επέστρεψε στο στρατόπεδο, τιμώρησε με θάνατο το νεαρό, με τις ενέργειες του οποίου οι εχθροί είχαν τραπεί σε φυγή.

.....
Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «Εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου». Λίγο αργότερα, η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε αυτόν το λόγο. Δηλαδή, πέθανε η Καικιλία, την οποία ο Μέτελλος, όσο (αυτή) έζησε, αγάπησε πολύ· έπειτα αυτός πήρε την κοπέλα γυναίκα του.

.....
(Στους τυράννους) δείχνουν εντούτοις (οι γύρω τους) υποκριτικό σεβασμό, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα. Αν, όμως, ίσως πέσουν, όπως συμβαίνει συνήθως, τότε γίνεται κατανοητό πόσο τους έλειπαν οι φίλοι. Αυτό είναι που αναφέρουν ότι είπε ο Ταρκύνιος, όταν ήταν εξόριστος: «Τότε, κατάλαβα ποιους είχα πιστούς φίλους, ποιους άπιστους, όταν πια δεν μπορούσα να ανταποδώσω τη χάρη ούτε στον έναν ούτε στον άλλον».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1.a.

viribus	:	vi
certamen	:	certamine, certaminum
fortior	:	fortiter, fortius, fortissime
cuius	:	quorum
mea sede	:	mearum sedum
res	:	rem
multum	:	plus, plurimum
inopes	:	inopis, inopum
neutris	:	neutri

B1β.

egentioris, egentiores, egentioribus
egentissimo, egentissimos, egentissimis

B2α.

B.2.

confisus	: confidet
ruit	: ruitura
transfixit	: transfixurus eras
spoliavit	: spoliabaris
revertisset	: reversuri sint
dixit	: dic
mortua est	: moriturus-a-um
vixit	: victum iri
duxit	: duc και ducite
Coluntur	: colendo, colendum
fit	: faciendus-nda-ndum
dixisse	: dicturus sit και dicturus sint
ferunt	: ferrentur
intellexi	: intellegitur
referre	: referimini

Γ.1.α.

suis	: επιθετικός προσδιορισμός στο viribus (άμεση αυτοπάθεια).
iniussu	: αφαιρετική του εσωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο ruit.
in certamen:	εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού στο ruit.
tibi	: δοτική προσωπική χαριστική που συνάπτεται με το cedo.
dictum	: αντικείμενο του ρήματος confirmavit.
is	: υποκείμενο του ρήματος duxit.
simulatione	: αφαιρετική του τρόπου στο coluntur.
inopes	: κατηγορούμενο στο υποκείμενο του ρήματος, tyranni.
amicos	: κατηγορούμενο στο αντικείμενο του ρήματος, quos.
neutris	: έμμεσο αντικείμενο του παρεμφάτου referre.

Γ.1.β.

cum in castra revertisset: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο multavit. Εισάγεται με τον ιστορικό/διηγηματικό σύνδεσμο cum που υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση μεταξύ δευτερεύουσας και κύριας πρότασης και δημιουργεί μία σχέση αίτιου – αιτιατού μεταξύ τους. Εκφέρεται με Υποτακτική

Υπερσυντελικού (revertisset) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (multavit) και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

ut fit plerumque: δευτερεύουσα επιρρηματική απλή παραβολική (παρενθετική) πρόταση, που λειτουργεί ως β' όρος σύγκρισης (α' όρος σύγκρισης είναι η υποθετική πρόταση με ρήμα το ceciderunt). Εισάγεται με τον παραβολικό σύνδεσμο ut και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα (fit), γιατί η σύγκριση αφορά δύο πράξεις ή καταστάσεις που είναι ή θεωρούνται αντικειμενική πραγματικότητα.

Γ.2.α. consul in castra reversus

β.

confisus → αιτιολογική μετοχή, χρόνου παρακειμένου. Δηλώνει το προτερόχρονο. Αναλύεται σε δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση:

- ✓ quod/quia/quoniam confisus erat (quod + Οριστική Υπερσυντελικού, εκφράζεται αντικειμενική αιτιολογία)
- ✓ quod/quia/quoniam confissus esset (quod + Υποτακτική Υπερσυντελικού, εκφράζεται υποκειμενική αιτιολογία)
- ✓ cum confissus esset (cum + Υποτακτική Υπερσυντελικού, η αιτιολογία εκφράζεται ως αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας)

Έχουμε εξάρτηση από ρήμα ιστορικού χρόνου, ruit

permotus → αιτιολογική μετοχή, χρόνου παρακειμένου. Δηλώνει το προτερόχρονο. Αναλύεται σε δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση:

- ✓ quod/quia/quoniam permotus erat (quod + Οριστική Υπερσυντελικού, εκφράζεται αντικειμενική αιτιολογία)
- ✓ quod/quia/quoniam permotus esset (quod + Υποτακτική Υπερσυντελικού, εκφράζεται υποκειμενική αιτιολογία)
- ✓ cum permotus esset (cum + Υποτακτική Υπερσυντελικού, η αιτιολογία εκφράζεται ως αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας)

Έχουμε εξάρτηση από ρήμα ιστορικού χρόνου, ruit

γ.

Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur

Υπόθεση: quodsi ceciderunt (Οριστική Παρακειμένου)

Απόδοση: tum intellegitur (Οριστική Ενεστώτα)

Ο υποθετικός λόγος δηλώνει το 1^ο είδος: Ανοικτή υπόθεση, με την υπόθεση να αναφέρεται στο παρελθόν και την απόδοση στο παρόν. Η υπόθεση, επομένως, δηλώνει κάτι το προτερόχρονο σε σχέση με την απόδοση.

Μετατροπή του Υποθετικού Λόγου στα άλλα είδη:

- ✓ Ανοικτή υπόθεση στο παρόν: quodsi cadunt – intellegitur (Ορ. Ενεστώτα)
- ✓ Ανοικτή υπόθεση στο παρελθόν: quodsi ceciderunt/ere – intellectum est (Ορ. Παρακ.)
- ✓ Ανοικτή υπόθεση στο μέλλον: quodsi cadent – intellegetur (Ορ. Μέλλοντα)
- ✓ Μη πραγματικό στο παρόν: quodsi caderent – intellegeretur (Υποτ. Παρατατικού)
- ✓ Μη πραγματικό στο παρελθόν: quodsi cecidissent – intellectum esset (Υποτ. Υπερ.)
- ✓ Υπόθεση πιθανή ή δυνατή: quodsi cadant – intellegatur (Υποτ. Ενεστώτα)

Γ.3.α. cuius beneficio / cuius auxilio / per quem

β.

Tum adulescens ruit **ut certaret** → Δευτερεύουσα Τελική πρόταση

Tum adulescens ruit **qui certaret** → Δευτερεύουσα αναφορική τελική πρόταση

Tum adulescens ruit **certatum** → αιτιατική του Σουπίνου

Tum adulescens ruit **ad certandum** → ad + αιτιατική Γερουνδίου

Tum adulescens ruit **causā certandi** → causa/gratia + γενική γερουνδίου

γ. Sed a consule adulescens morte multatus est

Επιμέλεια: Βασίλης Βούλγαρης, Φιλολόγος